

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Sektor za gospodarsko pravo

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 35 64, 01 400 35 24

F: 01 400 36 22

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

**Gregorčičeva 25
1000 LJUBLJANA**

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-9/2012/58

Datum: 7.8.2012

Zadeva: Predlagam.vladi predlog 3288: odgovornost direktorjev in uprav podjetij

Spoštovani,

na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo smo prejeli vaš dopis, ki se nanaša na predlog št. 3288, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, s katerim predlagatelj predlaga spremembo Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09-UPB3, 83/09 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8, 33/11, 91/11, 100/11 Skl.US: U-I-311/11-5, 32/12, 57/12 v nadaljnjem besedilu ZGD-1) in Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, 106/10-ORZFPPIP21, 26/11, 47/11, 87/11-ZPUOOD, 23/12, 48/12 Odl.US: U-I-285/10-13 v nadaljnjem besedilu: ZFPPIP), tako da se v ta zakona vnese za direktorje, uprave, in nadzorne svete gospodarskih družb materialna in kazenska odgovornost za poslovanje v primeru stečaja ali prisilne poravnave. V nadaljevanju podajamo odgovor na predlog, ki se nanaša na ZGD-1, saj je za ZFPPIP resorno pristojno Ministrstvo za pravosodje in javno upravo.

V zvezi s predlogom pojasnjujemo, da ZGD-1, loči osebne (družba z neomejeno odgovornostjo in komanditna družba) in kapitalske družbe (družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba in evropska delniška družba). Za osebne družbe je značilno, da za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem družbeniki, za kapitalske družbe pa je značilno, da za obveznosti družbe odgovarja z vsem svojim premoženjem družba.

Ne glede na navedeno, pa želimo opozoriti, na določbo 8. člena ZGD-1, ki pravi, da so za obveznosti družbe odgovorni tudi njeni družbeniki, če so družbo kot pravno osebo zlorabili za to, da bi dosegli cilj, ki je zanje kot posameznike prepovedan, če so družbo kot pravno osebo zlorabili za oškodovanje svojih ali njenih upnikov, če so v nasprotju z zakonom ravnali s premoženjem družbe kot pravne osebe kot s svojim lastnim premoženjem, ali če so v svojo korist ali v korist druge osebe zmanjšali premoženje družbe, čeprav so vedeli ali bi morali vedeti, da ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam. Spore glede navedene odgovornosti družbenikov sodišča obravnavajo prednostno. Odškodninska odgovornost

direktorjev, torej članov uprave, pa tudi članov nadzornih svetov pa je urejena v posameznih določbah ZGD-1, ki jih navajamo v nadaljevanju.

ZGD-1 v prvem odstavku 263. člena določa, da mora član organa vodenja ali nadzora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe. Nadalje v drugem odstavku istega člena ZGD-1 določa, da so člani organa vodenja ali nadzora solidarno odgovorni družbi za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti. Vendar pa nadalje v tretjem odstavku določa, da članu organa vodenja ali nadzora ni treba povrniti škode, če dejanje, s katerim je bila družbi povzročena škoda, temelji na zakonitem skupščinskem sklepu. Odškodninska odgovornost člana posloводства pa ni izključena, čeprav je nadzorni svet ali upravni odbor odobril dejanje. Družba se odškodninskim zahtevkom lahko odreče ali jih pobota šele tri leta po nastanku zahtevka, če s tem soglaša skupščina in če temu pisno ne ugovarja manjšina, ki ima skupno vsaj desetino osnovnega kapitala. Četrty odstavek tega člena še določa, da lahko odškodninski zahtevek, ki ga ima družba do člana organa vodenja ali nadzora, uveljavljajo tudi upniki družbe, če jih družba ne more poplačati. ZGD-1 pa še nadalje v 264. členu določa tudi odškodninsko odgovornost zaradi vpliva tretjih oseb.

Tožbo za povrnitev škode natančneje določa 327. člen ZGD-1, ki določa da mora poslovodstvo (če je tako sklenila skupščina z navadno večino) vložiti tožbo za povrnitev škode v zvezi z vodenjem posameznih poslov družbe, ki je družbi nastala kot posledica kršitve dolžnosti članov organov vodenja ali nadzora v šestih mesecih od dneva skupščine. Če je to tožbo potrebno vložiti proti osebi, ki med odločanjem skupščine še vedno opravlja naloge člana organa vodenja ali nadzora, mora skupščina v skladu s drugim odstavkom tega člena imenovati posebnega zastopnika, ki zastopa družbo v postopkih pred sodiščem.

Če pa predlog za vložitev tožbe na skupščini ni sprejet ali če skupščina ne imenuje posebnega zastopnika ali če poslovodstvo ali posebni zastopnik ne ravnata v skladu s sklepom skupščine iz prvega odstavka 327. člena, lahko tako tožbo v svojem imenu in za račun družbe na podlagi 328. člena ZGD-1 vložijo delničarji, katerih skupni deleži znašajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali katerih nominalni znesek ali pripadajoči znesek osnovnega kapitala znašajo najmanj 400.000 eurov. Delničarji, ki vložijo tožbo, morajo shraniti delnice pri klirinško depotni družbi, če niso deponirane ali izdane v nematerializirani obliki ter ne smejo z njimi razpolagati do odločitve o tožbenem zahtevku, sicer se šteje, da so tožbo umaknili. Prav tako morajo dokazati, da so bili imetniki delnic vsaj tri mesece pred skupščino, ki je zavrnila njihov predlog.

K tem določbam, bi lahko dodali še to, da ZGD-1 v 255. členu določa, da član organa vodenja in nadzora ne more biti oseba, ki:

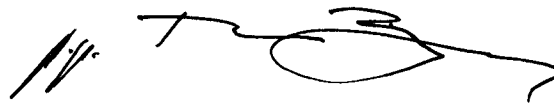
- je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine. Ta oseba ne sme biti član organa vodenja ali nadzora pet let od pravnomočnosti sodbe in dve leti po prestani kazni zapora;
- ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, in sicer dokler traja prepoved, ali
- je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začrt stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom v skladu z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, in sicer še dve leti po pravnomočnosti sodbe.

Odškodninsko odgovornost članov posloводства in nadzornega sveta družbe do upnikov, ki v stečajnem postopku niso dosegli polnega plačila pa ureja ZFPPIPP, ki je sicer v pristojnosti Ministrstva za pravosodje in javno upravo.

Poleg vsega navedenega pa določbe o obravnavani problematiki (npr. povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem, ali oškodovanje upnikov, poslovno goljufijo itd...) vsebuje tudi Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12-UPB2, v nadaljnjem besedilu: KZ-1), za katerega je ravno tako resorno pristojno Ministrstvo za pravosodje in javno upravo.

Glede na vse navedeno torej menimo, da zakonodaja vsebuje precej instrumentov tako za odškodninsko kot tudi kazensko odgovornost članov vodenja in nadzora. Vsekakor pa si bo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v sodelovanju z drugimi ministristvi, še naprej prizadevalo za izboljšanje zakonodaje na tem področju.

Z lepimi pozdravi!

mag. Vinka Soljačić
v.d. generalne direktorice